

ПРАГМАТИКА

УДК 811.133.1'367.335.1

ТИПИ АДРЕСАТА МОВЛЕННЄВОГО АКТУ *TEASING* (ГЛУЗУВАННЯ / КЕПКУВАННЯ) В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ДИСКУРСІ

КОЛОДЯЖНА К. В.

аспірантка

Київський національний лінгвістичний університет

Ketylaoma@i.ua

<https://orcid.org/0000-0002-4212-3928>

У статті виокремлено типи адресатів, які є активними учасниками діалогу й полілогу, де має місце глузування / кепкування, визначено характерні риси для кожного типу адресата, на основі яких було виділено ці типи. Установлено, що присутність “когось третього” справляє інтенсифікаційний ефект на ілокутивну силу мовленнєвого акту (глузування / кепкування) і, у разі неправильної інтерпретації такого висловлення істинним адресатом, веде до “втрати обличчя” останнім. У комунікації, де має місце глузлива інтеракція, виявлено чотири типи адресата: а) прямий адресат – це істинний адресат, до якого нападник звертається напругою; б) квазіадресат – це адресат, до якого мовленнєвий акт глузування / кепкування адресується експліцитно, насправді повідомлення інтендується метаадресату; в) метаадресат – це істинний адресат, до якого адресант із певних причин прямо не звертається, хоча мовленнєвий акт глузування / кепкування адресується саме йому; г) слухач – це непрямий адресат, який є отримувачем мовленнєвого акту глузування / кепкування разом з істинним адресатом. Однак, на відміну від істинного адресата, слухачеві призначається мовленнєвий акт інформативу, який інформує його, що глузують з адресата-жертви. Істинний адресат завжди є жертвою глузування / кепкування і в глузливій комунікації виступає прямим адресатом або метаадресатом.

Ключові слова: мовленнєвий акт глузування / кепкування, адресант-нападник, адресат-жертва, істинний адресат, прямий адресат, квазіадресат, метаадресат.

TYPES OF ADDRESSEES IN THE SPEECH ACT OF *TEASING* IN MODERN ENGLISH DISCOURSE

KOLODIAZHNA Kateryna Volodymyrivna

Postgraduate student

Kyiv National Linguistic University

Ketylaoma@i.ua

<https://orcid.org/0000-0002-4212-3928>

Introduction. The article is devoted to the study of the types of addressees in the speech act of teasing in modern English discourse.

Purpose. The paper aims to identify the types of addressees according to the contribution and role they play in the communication where teasing occurs.

Methods. In the differentiation of the types of addressees, a discourse and speech act analyses have been used from a pragmalinguistic perspective.

Results. This study shows that in multiparty discourse the participants may acquire different roles – those of a target addressee (addressee-victim), direct (real addressee), quasi-addressee, and metaaddressee. Taking into account the number of participants of the communicative

process the conversation can take shape of a dialogue or polylogue. Proceeding from this fact the addressee can be of four types: a) a direct addressee (who is the target and to whom the addresser speaks explicitly). The direct addressee can be either a true recipient of a speech act of teasing or quasiaddressee; b) a quasiaddressee (a false addressee) to whom a speech act of teasing is directed only formally, however the true recipient is not he, but the one who is termed a meta-addressee; c) a meta-addressee is a target addressee, a true recipient to whom the message is intended but is sent indirectly via others, d) a listener (an indirect addressee who acoustically perceives a speech act of teasing along with the meta-addressee). The listener is a recipient of a speech act of informative. The illocutionary force of an informative is to make the listener conscious of the fact that teasing is taking place here and now.

Conclusion. The presence of a third party has an intensifying effect on the illocutionary force of friendly teasing. If a target addressee fails to understand teasing as a friendly one, he may be offended and as a consequence 'lose his face' The mechanism of the reception and proper interpretation of the speech act of teasing needs further investigation.

Key words: speech act of teasing, addresser, addressee, direct addressee, meta-addressee, quasiaddressee.

Формулювання проблеми та обґрунтування актуальності її розв'язання. Комунікація, де має місце дружнє глузування / кепкування, – поширене явище в повсякденному житті. Задля розваги, зняття стресу і зміцнення стосунків співрозмовники дружньо кепкують один з одного. Глузування / кепкування трапляється як у спілкуванні між двома учасниками, тобто в діалозі, так і в полілозі, де учасників троє і більше. Присутність “когось третього” має значний вплив на хід і модифікацію такого роду комунікації. Однак у лінгвістиці не отримав докладного опису механізм реалізації глузливої комунікації, яка набуває форми полілогу, і те, як кожен учасник розуміє свою роль і внесок у таку інтеракцію. Отже, дослідження глузливої комунікації за участі трьох і більше співрозмовників із позиції лінгвопрагматичного підходу дозволяє зробити внесок у розв'язання актуального питання про закономірності ведення полілогічного спілкування, де має місце явище глузування / кепкування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Мовленнєвий акт глузування / кепкування як невід'ємної частини міжособистісної інтеракції досліджували у своїх працях як вітчизняні, так і зарубіжні науковці. На сьогодні проаналізовано глузування / кепкування в діалогічній комунікації (Т. П. Андрієнко, Л. Р. Безугла, Т. А. Воронцова, С. В. Дороніна, В. І. Карасик, О. П. Костяєв, О. Г. Ножевнікова, Н. А. Трофімова, Ю. В. Щербініна, L. Capps, M. Dynel, D. Eder, S. Ervin-Tripp, J. Hay, E. Heerey, D. Keltner, M. Lampert, N. Norrick, C. Pawluk, T. Warm, R. Young та ін.), у мультисторонній комунікації (D. Boxer, D. Eder F., Cortes-Conde, M. Naugh, P. Drew) і схарактеризовано особливості дружнього глузування / кепкування (Е. Е. Паремузашвілі, А. В. Санніков, К. Ф. Сєдов, L. Capps, M. Dynel, D. Eder).

Польська дослідниця М. Дейнел (2011, р. 24) вивчає роль глузування / кепкування в повсякденній інтеракції і доходить висновку, що цей мовленнєвий феномен виконує одну з найважливіших функцій у комунікації – контактовстановлювальну. Уводячи мовленнєві акти глузування / кепкування до діалогу, адресанти створюють когезійний (зв'язувальний, об'єднуювальний) елемент інтеракції, який допомагає успішно розвивати і підтримувати комунікацію.

Американський соціолінгвіст Д. Едер (1993, с. 19) зазначає, що мовленнєвий акт глузування / кепкування можна вважати успішним лише за умови, що адресат чи адресати правильно зрозуміють таку репліку і ратифікують її своєю вербальною чи невербальною відповіддю. Водночас глузування / кепкування завжди негативне за своїм прямим змістом, адресант глузування / кепкування може подавати певні вербальні та невербальні сигнали, які вказують на те, що висловлення не слід інтерпретувати дослівно.

Мовленнєвий акт глузування / кепкування здійснюється як діалогічний обмін репліками переважно у швидкому темпі (Hay, 1995, р. 34). Ці репліки зазвичай базуються на відомій

для учасників комунікації темі та мають на меті розважити їх. Головною умовою успіху такої комунікації є те, що адресатові глузливого висловлення не слід сприймати його як образливе.

Мета статті полягає у визначенні типів адресата та їхньої ролі в глузливій комунікації, де беруть участь двоє і більше співрозмовників.

Виклад основного матеріалу. Глузування / кепкування як мовленнєве явище неможливе без наявності діалогу між адресантом і адресатом. Адресанта мовленнєвого акту глузування / кепкування ми називаємо **адресантом-нападником**, адресата такого мовленнєвого акту – **адресатом-жертвою**. Однак у ході дослідження було встановлено, що глузлива комунікація також може мати місце в спілкуванні, яке відбувається між трьома і більше особами. Інші учасники полілогу прагматично значущі і роблять свій внесок в інтеракцію.

Присутність “когось третього” має визначальний вплив на подальший розвиток глузливої комунікації. Такий вплив можна пояснити, спираючись на теорію “збереження обличчя” (Brown & Levinson, 1987): *рівень загрози обличчю жертви-адресата мовленнєвого акту глузування / кепкування різко зростає*, тому що третій учасник полілогу виступає в ролі свідка. Хоча інтенцією адресанта-нападника мовленнєвого акту глузування / кепкування є висловити позитивне оцінювально-емоційне ставлення шляхом дружнього висміювання адресата-жертви, останній не завжди в змозі правильно інтерпретувати таке висловлення. У цьому випадку існує вірогідність, що адресат-жертва сприймає висловлення як образливе. За умови присутності інших учасників інтеракції розуміння глузливого висловлення як образливого підсилює перлокутивний ефект образи. Відштовхуючись від фактора присутності “когось третього”, ми спробували класифікувати адресатів глузливої комунікації. Проаналізований емпіричний матеріал доводить, що в комунікації, де має місце глузування / кепкування, можна виділити такі чотири типи адресатів: а) **прямий адресат** (може виступати в ролі істинного або неістинного адресата); б) **квазіадресат** (прямий, але неістинний адресат); в) **метаадресат** (жертва глузування / кепкування, але формально є слухачем); г) **слухач** (у термінах Г. Кларка і Т. Карлсона, непрямий адресат (1986, с. 271); у нашому дослідженні слухач не є жертвою глузування). **Слухач** постає свідком / аудиторією й виконує функцію підсилення ілокутивної сили мовленнєвого акту глузування / кепкування, що адресовано жертві (Почепцов, 2009, с. 453).

Прямий адресат – це особа, до якої безпосередньо звертається адресант, експліцитно кепкуючи з нього. Прямий адресат може бути двох типів: а) істинний адресат, тобто жертва мовленнєвого акту глузування / кепкування, і б) квазіадресат, до якого адресант звертається безпосередньо, але насправді мовленнєвий акт адресовано іншій особі, яка присутня на момент спілкування (Почепцов, 2009, с. 459).

Проаналізуємо приклад, де комунікація відбувається між двома учасниками інтеракції за відсутності сторонніх і в якій прямий адресат є істинним адресатом глузування / кепкування.

“Northamptonshire faring any better?” he [Morse] asked the pathologist.

“Next year, perhaps, I’ll be working there,” said Eddie Andrew pessimistically.

“You’d be out of a job without me.” teasingly continued Morse.

“You always want me to remember this.”

The unsmiling pathologist could find little place in his heart for any banter” (Dexter, 1999, p. 199).

Морс кепкує з Едді, стверджуючи, що без нього (Морса) Едді, який працює патологоанатомом, втратив би роботу. Адресант-нападник Морс експліцитно глузує з істинного адресата-жертви Едді, звертаючись до нього через особовий займенник *you* (“*You’d be out of a job without me*”).

Розглянемо випадки, коли глузлива комунікація є мультисторонньою, де, окрім адресанта й адресата, є третій учасник. Він може бути одним із трьох таких типів: а) **квазіадресат** – адресат, до якого адресант звертається прямо, але насправді об’єктом глузування / кепкування є інша особа, присутня на момент спілкування. Згідно з класифікацією Г. Г. Почепцова (2009,

с. 450), квазіадресат – це формальний адресат, який виконує функцію опосередкованого адресата; б) **метаадресат** – це істинний, тобто інтендований, адресат, до якого адресант прямо не звертається, але мовленнєвий акт глузування / кепкування адресується саме йому; в) **слухач** – це непрямий адресат, який є реципієнтом **мовленнєвого акту інформативу** (Кларк & Карлсон, 1986, с. 271) і **не є жертвою глузування / кепкування**. Адресант здійснює традиційний ілокутивний акт стосовно адресата і одночасно за допомогою цього висловлення інформує слухачів про зміст певного мовленнєвого акту. Із цього випливає, що слухач / слухачі стають безпосередніми учасниками комунікативного процесу (свідками). Не будучи інтендованими адресатами, вони все ж володіють фоновим знанням про предмет глузування / кепкування. Слухач є представником суспільства й своєю присутністю встановлює мовленнєвоетикетні правила спілкування (Почепцов, 2009, с. 457). Такі правила стосуються предмета комунікації, ступеня її персональності для адресанта, адресата й інших присутніх, вибіркового вживання слів та висловів, мовленнєвих актів, тривалості повідомлення, паралінгвістичних характеристик висловлення. У глузливій інтеракції адресант порушує вищенаведені правила, що може призвести до втрати обличчя жертвою.

Прагматична функція квазіадресата і слухача є чимось на зразок інтенсифікатора значення висловлення, оскільки ілокутивна спрямованість на висміювання адресата-жертви підсилюється. Роль слухача є специфічною: експліцитно йому не адресується висловлення, але, враховуючи той факт, що звукове мовлення фізично не є вибіркоким, він чує висловлення. У комунікації, де має місце глузування / кепкування, адресант-нападник може навмисно використовувати цю якість мовлення і продукувати глузливе висловлення в присутності слухача, опосередковано залучаючи його до кола учасників спілкування. У випадку з дружнім глузуванням адресант-нападник досягає солідаризації зі слухачем та квазіадресатом, водночас висміюючи метаадресата. Таким чином, автор глузливого висловлення створює німий альянс із представником або представниками третьої сторони проти метаадресата, який є істинним адресатом. Але через міжособистісні пресупозиції, з якими співрозмовники вступають у комунікацію, адресат-жертва не ображається і сприймає висловлення як дружнє. Проаналізуємо приклад, де інтенсифікатором глузливої комунікації є наявність **слухача**, роль якого належить підлеглому:

[Морс розмовляє зі своїм начальником Стрейнджем у присутності підлеглого Льюїса]:

"I still don't see what it's got to do with me, sir."

"I want this case re-opened – not that it's ever been closed, of course. It worries me, you see. We should have got further than we did."

"I still –"

"I'd like you to look at this case again. If anyone can crack it, you can. Know why? Because you're just plain bloody bastard, Morse, that's why!" teased Strange winking at Lewis."

"You're both trapping me. O'key. I will try to do something" chuckled Morse" (Dexter, 1999, p. 14).

Розмова відбувається між двома близькими друзями, які є одночасно колегами. Стрейндж як керівник відділу поліції має на меті примусити Морса, свого підлеглого, зайнятися кримінальною справою. Він називає Морса *"plain bloody bastard"* ("відвертий чортів виродок"). Водночас Стрейндж підморгує Льюїсу, таким способом залучаючи його до глузливої комунікації. За поверхневою структурою висловлення *"Because you're just plain bloody bastard, Morse, that's why!"* не просто суперечить Принципу Ввічливості, а відкрито загрожує обличчю адресата-жертви, що пояснюється вживанням образливої лексики (*bloody bastard*). Понад те, глузливе висловлення сказане в присутності третьої особи, яка зі свого боку є слухачем й адресатом мовленнєвого акту інформативу. Однак імпліцитний зміст мовленнєвого акту вловлюється як дружнє глузування / кепкування, тому що: а) адресату-жертві (Морсу) відомо, що Стрейндж високо цінує його професійні якості; б) усі троє учасників інтеракції перебувають у близьких

дружніх стосунках; в) усмішка Стрейнджа вказує на несерйозний характер висловлення. Перлокутивний ефект глузливого висловлення показує, що адресат-жертва не сприймає висловлення як образливе, а навпаки, як таке, що має на меті дружньо поглузувати: Морс береться взятися за справу і задоволено хіхікає. При цьому він розуміє, що інші два учасники комунікації вдавано об'єднуються проти нього *"You're both trapping me"*. Дж. Ліч зауважує, що подібні глузливі висловлення є "образливою манерою бути дружнім" (Leech, 1983, p. 144).

Розглянемо випадок, де глузлива комунікація відбувається за участі **квазіадресата й метаадресата**:

Лінда говорить до Елейн [вдаючи секретність]: *Aw! She's* [про Мері, яка є присутньою] *been in the stairwell. Ha! Ha!*

Елейн: *Oh! Are you sure?* [вдаючи занепокоєність і серйозність, але потім не витримує і сміється].

Мері: *Oh, guys! Stop teasing me, please! We've already discussed all this* (Eder, 1991, p. 125).

Лінда звертається до Елейн, говорячи, що вона бачила Мері на сходовій клітці. Лінда вдає нібито інформація є секретною для інших. Висловлення супроводжується контактновстановлювальним вигуком *Aw!*, що надає експресивності й виконує функцію атрактанта уваги. Сміх сигналізує про несерйозність комунікації і прагнення адресата-нападника в ігровій манері оповістити присутніх про інтимні речі, зокрема про стосунки Мері з бойфрендом. Елейн підхоплює глузливу ініціативу й удавано серйозно запитує, чи Лінда впевнена в правдивості інформації. Мовленнєвий акт квеситиву має риторичний характер, оскільки з невербального компонента висловлення (удавана серйозність, яку змінює хіхікання) стає зрозумілим, що ця інформація вже відома адресатові (Елейн). Варто зауважити, що всі троє перебувають у дружніх стосунках і цей факт кардинально впливає на хід комунікації. Ілокутивною метою мовленнєвого акту Лінди є спровокувати Мері і висміяти її таємні стосунки з бойфрендом. Формально Елейн – прямий адресат, тому що повідомлення експліцитно спрямоване саме на неї, хоч насправді, враховуючи глибинний зміст повідомлення, Елейн розуміє, що вона є квазіадресатом, якому глузливе висловлення адресується лише формально. Квазіадресат грає роль катализатора глузливої комунікації: з певних причин Лінда не може або не хоче звернутися безпосередньо до Мері, тому вона "передає" (ретранслює) своє повідомлення через квазіадресата. Квазіадресат бере активну участь у "розкрутці" справжнього адресата-жертви глузування / кепкування і провокує останню до реакції у відповідь. Мері виступає в ролі метаадресата (істинного адресата і жертви глузування), адже адресант-нападник (Лінда) опосередковано (через Елейн) глузує з Мері щодо її "секретних" зустрічей. Мері, розуміючи, що висловлення призначено їй, просить друзів припинити глузування. Мовленнєвий акт жертви-адресата набуває форми окличного речення і свідчить про значний емоційний вплив глузування на жертву-адресата. Жертва-адресат відчуває себе дискомфортно і прохає друзів припинити глузування. Тут доречно говорити про невдалість мовленнєвого акту глузування, адже замість позитивного перлокутивного ефекту у формі позитивних емоцій адресата-жертви висловлення викликає негативне відчуття в останнього.

Висновки й перспективи подальших досліджень. Отже, поряд із прямим адресатом у глузливій комунікації можуть брати участь такі чотири типи адресата: прямий адресат-жертва, квазіадресат, метаадресат (завжди жертва глузування) і слухач (непрямий адресат і не є жертвою глузування). Вони прагматично значущі учасники спілкування. Комунікативною функцією квазіадресата і слухача є інтенсифікація ілокутивної сили дружнього висміювання: якщо істинний адресат мовленнєвого акту глузування не розпізнає дружньої інтенції адресанта-нападника, то ефект від втрати "обличчя" адресата значно зростає, і навпаки, у разі правильної інтерпретації мовленнєвого акту дружнього глузування адресатом-жертвою інші учасники спілкування, зокрема квазіадресат і слухач, підсилюють глузливий гумористичний

ефект, що зі свого боку підкреслює взаєморозуміння між комунікантами. Істинний адресат (адресат-жертва), якому насправді адресується глузливе висловлення, може виступати у ролі прямого адресата або метаадресата. Так само в ролі прямого адресата може бути істинний адресат (тобто жертва глузування) або квазіадресат (до якого висловлення адресовано лише формально).

Перспективи дослідження вбачаємо в докладному аналізі механізму кодування, передачі, отримання й правильної інтерпретації слухачем ілокутивної сили мовленнєвого акту інформативу в комунікації, яка набуває форми полілогу, а також у поглибленому вивченні того, як квазіадресат розуміє, що мовленнєвий акт глузування / кепкування адресовано йому лише формально.

ЛІТЕРАТУРА

- Андрієнко, Т. П. (2002). *Мовленнєвий акт іронії в англійській мові (на матеріалі художньої літератури XVI та XX століть)*. (Автореф. канд. філол. наук). Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, Харків, Україна.
- Безугла, Л. Р. (2007). *Вербалізація імпліцитних смислів у німецькомовному діалогічному дискурсі*: Монографія. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна.
- Воронцова, Т. А. (2006). Речевая агрессия в коммуникативно-дискурсивной парадигме. *Вестник ВГУ. Серия "Лингвистика и межкультурная коммуникация"*, 1, 83-86.
- Доронина, С. В. (2005). Нормативная интерпретация приёмов высмеивания в свете статистических данных. *Юрислингвистика-6*, 21-31.
- Доронина, С. В. (2009). "Насмешка" в зеркале обыденного метаязыкового сознания. *Обыденное метаязыковое сознание: онтологические и гносеологические аспекты*, 202-213.
- Карасик, В. И. (2012). Концептуализация насмешки в языковом сознании. *Язык. Текст. Дискурс: научный альманах Ставропольского отделения РАЛК*, 10, 51-64.
- Кларк, Г.Г., Карлсон, Т.Б. (1986). Слушающие и речевой акт. В Б.Ю. Городецкий (ред.) *Новое в зарубежной лингвистике*, 17, 270-321. М.: Прогресс.
- Костяев, А. П. (2011). *Вербальная агрессия в профессиональной коммуникации*. (Автореф. канд. филол. наук). Тверь, Российская Федерация.
- Ножевникова, Е. Г. (2015). *Прагматическая ситуация насмешки и её реализация в речи представителей британского лингвосоциума*. (Автореф. канд. филол. наук). Нижегородский государственный лингвистический университет, Нижний Новгород, Российская Федерация.
- Паремужашвили, Э. Э. (2012). Непрямая коммуникация в структуре агрессивного речевого акта (на примере насмешки и иронии). *Вопросы когнитивной лингвистики*, 1, 136-142.
- Почепцов, Г. Г. (2009). *Избранные труды по лингвистике*. Харьков : ХНУ им. В. Н. Каразина.
- Санников, А. В. (2003). Смех и насмешка в русской наивной этике. *Компьютерная лингвистика и интеллектуальные технологии: сборник трудов международной конференции "Диалог 2003"*. М.: Наука. Режим доступа: <http://www.dialog-21.ru/Archive/2003/Sannikov.htm> (дата звернення: 23.06.2019).
- Седов, К. Ф. (2007). Речевая агрессия и агрессивность как черта речевого портрета. *Социальная психоллингвистика. Хрестоматия*, 250-277.
- Трофимова, Н. А. (2008). *Экспрессивные речевые акты в диалогическом дискурсе*. СПб.: Изд-во ВВМ.
- Щербинина, Ю. В. (2006). *Вербальная агрессия*. УРСС.
- Boxer, D., & Cortes-Conde, F. (1997). From bonding and biting: conversational joking and identity display. *Journal of Pragmatics*, 23, 275-295.
- Brown, P., & Levinson, S. (1987). Universals in language usage: Politeness phenomenon. In E. Goody (ed.), *Questions and Politeness: Strategies in social interaction* (P. 56-310). Cambridge: Cambridge University Press.
- Drew, P. (1987). Po-faced receipts of teases. *Linguistics*, 25, 219-253.

- Eder, D. (1991). The role of teasing in adolescent peer group culture. *Sociological Studies of Child Development*, 4, 181-197.
- Eder, D. (1993). "Go get ya a french!": Romantic and sexual teasing among adolescent girls. In D. Tannen (Ed.), *Gender and Conversational Interaction* (P. 17-31). New York: Oxford University Press.
- Dynel, M. (2009). Beyond a joke: Types of conversational humour. *Language and Linguistics Compass: Semantics and Pragmatics*, 3, 1284-1299.
- Dynel, M. (2011). *The pragmatics of humour across discourse*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Hay, J. (1995). Only teasing! *New Zealand English Newsletter*, 9, 32-35.
- Hay, J. (2000). Functions of humor in the conversations of men and women. *Journal of Pragmatics*, 32, 709-742.
- Haugh, M. (2017). Teasing. In S. Attardo (Ed.), *The Routledge handbook of language and humor* (pp. 204-218). New York, NY, United States: Routledge Taylor and Francis Group.
- Keltner, D., Capps, L. M., Kring, A. M., Young, R. C., & Heerey, E. A. (2001). Just teasing: A conceptual analysis and empirical review. *Psychological Bulletin*, 127, 229-248.
- Leech, G. N. (1983). *Principles of pragmatics*. London : Longman.
- Norricks, N. R. (1994). *Conversation joking: Humor in everyday talk*. Indiana University Press, Bloomington, IN.
- Norricks, N. (2003). Issues in conversational joking. *Journal of Pragmatics*, 35 (9), 1333-1359.
- Pawluk, C. J. (1989). Social construction of teasing. *Journal for the Theory of Social Behavior*, 19, 145-167.
- Warm, T. (1997). The role of teasing in development and vice-versa. *Developmental and Behavioral Pediatrics*, 18, 97-101.

REFERENCES

- Doronina, S. V. (2005). Normativnaya interpretatsiya priyomov vy'smeivaniya v svete statisticheskikh dannykh. *Yurislingvistika*-6, 21-31.
- Doronina, S. V. (2009). "Nasmeshka" v zerkale oby'dennogo metazy'kovogo soznaniya. *Oby'dennoe metazy'kovoe soznanie: ontologicheskije i gnoseologicheskije aspekty*, 202-213.
- Karasik, V.I. (2012). Konceptualizatsiya nasmeshki v yazy'kovom soznanii. *Yazy'k. Tekst. Diskurs: nauchny'j al'manakh Stavropol'skogo otdeleniya RALK*, 10, 51-64.
- Klark, G.G., & Karlson T.B. (1986). *Slushayushhie i rechevoj akt*. V B. Yu. Gorodeckij (Red.), *Novoe v zarubezhnoj lingvistike* (Vy'p. 17, S. 270-321). M.: Progress.
- Kostyaev, A. P. (2011). Verbal'naya agressiya v professional'noj kommunikacii. (Avtoref. kand. fylol. nauk). Tver', Rossijskaya Federatsiya.
- Nozhevnikova, E. G. (2015). Pragmaticheskaya situatsiya nasmeshki i eyo realizatsiya v rechi predstavitelej britanskogo lingvosocziuma. (Avtoref. kand. fylol. nauk). Nizhgorodskij gosudarstvenny'j lingvisticheskij universitet, Nizhnij Novgorod, Rossijskaya Federatsiya.
- Paremuzashvili, E'. E'. (2012). Nepryamaya kommunikatsiya v strukture agressivnogo rechevogo akta (na primere nasmeshki i ironii). *Voprosy' kognitivnoj lingvistiki*, 1, 136-142.
- Pochepczov, G. G. (2009). *Izbranny'e trudy' po lingvistike*. Khar'kov : KhNU im. V. N. Karazina.
- Sannikov, A. V. (2003). Smekh i nasmeshka v russkoj naivnoj e'tike. *Komp'yuternaya lingvistika i intellektual'ny'e tekhnologii: sbornik trudov mezhdunarodnoj konferencii "Dialog 2003"*. M.: Nauka. Rezhim dostupa: <http://www.dialog-21.ru/Archive/2003/Sannikov.htm>.
- Sedov, K. F. (2007). Rehevaya agressiya i agressivnost' kak cherta rehevogo portreta. *Sotsial'naya psikholingvistika. Khrestomatiya*, 250-277.
- Shherbinina, Yu. V. (2006). Verbal'naya agressiya. URSS.
- Trofimova, N. A. (2008). E'kspressivny'e rechevy'e akty' v dialogicheskom diskurse. SPb.:

- Izd-vo VVM.
- Voronczova, T. A. (2006). Rechevaya agressiya v kommunikativno-diskursivnoj paradigme. Vestnik VGU. Seriya "Lingvistika i mezhkul'turnaya kommunikacziya", 1, 83-86.
- Boxer, D., & Cortes-Conde, F. (1997). From bonding and biting: conversational joking and identity display. *Journal of Pragmatics*, 23, 275-295.
- Brown, P., & Levinson, S. (1987). Universals in language usage: Politeness phenomenon. In E. Goody (ed.), *Questions and Politeness: Strategies in social interaction* (P. 56-310). Cambridge: Cambridge University Press.
- Drew, P. (1987). Po-faced receipts of teases. *Linguistics*, 25, 219-253.
- Eder, D. (1991). The role of teasing in adolescent peer group culture. *Sociological Studies of Child Development*, 4, 181-197.
- Eder, D. (1993). "Go get ya a french!": Romantic and sexual teasing among adolescent girls. In D. Tannen (Ed.), *Gender and Conversational Interaction* (P. 17-31). New York: Oxford University Press.
- Dynel, M. (2009). Beyond a joke: Types of conversational humour. *Language and Linguistics Compass: Semantics and Pragmatics*, 3, 1284-1299.
- Dynel, M. (2011). *The pragmatics of humour across discourse*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.
- Hay, J. (1995). Only teasing! *New Zealand English Newsletter*, 9, 32-35.
- Hay, J. (2000). Functions of humor in the conversations of men and women. *Journal of Pragmatics*, 32, 709-742.
- Haugh, M. (2017). Teasing. In S. Attardo (Ed.), *The Routledge handbook of language and humor* (pp. 204-218). New York, NY, United States: Routledge Taylor and Francis Group.
- Keltner, D., Capps, L. M., Kring, A. M., Young, R. C., & Heerey, E. A. (2001). Just teasing: A conceptual analysis and empirical review. *Psychological Bulletin*, 127, 229-248.
- Leech, G. N. (1983). *Principles of pragmatics*. London : Longman.
- Norrick, N. R. (1994). *Conversation joking: Humor in everyday talk*. Indiana University Press, Bloomington, IN.
- Norrick, N. (2003). Issues in conversational joking. *Journal of Pragmatics*, 35 (9), 1333-1359.
- Pawluk, C. J. (1989). Social construction of teasing. *Journal for the Theory of Social Behavior*, 19, 145-167.
- Warm, T. (1997). The role of teasing in development and vice-versa. *Developmental and Behavioral Pediatrics*, 18, 97-101.

*Дата надходження до редакції 13.11.2019 р.
Ухвалено до друку 21.11.2019 р.*